

Z těchto proměnných je pomocí faktorové analýzy vytvořen souhrnný index. Způsoby, kterými se zjišťuje sociální index školních lokalit ve spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko, jsou podrobně popsány v části 5.3.1. Zde je zajímavé upozornit, že některé spolkové země se inspirují postupy, kterými je zjišťován sociální index školních lokalit v jiných spolkových zemích Německa. Např. Hesensko s malými úpravami převzalo model sociálního indexu školních lokalit pro Severní Porýní-Vestfálsko (Weiler, 2013).

Kantony ve Švýcarsku mají také velice dobře zdokumentované metody výpočtu sociálních indexů školních lokalit. Např. kanton Bern využívá pro výpočet školního sociálního indexu následující čtyři proměnné: podíl žáků, kteří nepocházejí ze Švýcarska, podíl nezaměstnaných (>15 let), podíl budov s nízkým obytným využitím a podíl usedlíků (obyvatelé, kteří mají v dané oblasti trvalé bydliště více než 5 let). Město Bern (stejně jako město Curych) dále používá pro výpočet sociálního indexu podíl žáků s jiným mateřským jazykem než německým, podíl příjemců sociální pomoci na dítě ve věku 5–11 (16) let a podíl obyvatel s nízkými příjmy (Weishaupt, 2016).

Výše uvedené příklady však také ilustrují metodologické nedostatky a potíže s dostatečnou teoretickou fundovaností sady indikátorů. Není vždy přesně kontrolováno, zda jsou vybrané indikátory vhodné. Např. indikovat podíl rodinných domů v regionálním porovnání mezi městy a vesnicemi je nemístné, neboť v městech je podíl rodinných domů spíše ukazatelem blahobytu. Kromě úsilí o vybudování indexu, který zohledňuje různé aspekty sociálního znevýhodnění, existují také snahy o zjištění sociálního zatížení regionů nebo vzdělávacích institucí. Jako vhodnou metodou se prokázala kvóta SGB-II, jejíž podstatnou složkou je prostorová hustota komunity (podíl dívek ve škole, podíl žáků s přistěhovaleckým původem). Např. v Berlíně existují studie (Laschke, 2011), které považují tento přístup za efektivní při určování sociálních zátěží v bytových čtvrtích (Weishaupt, 2016).

Zjišťování sociálního indexu školních lokalit je v současné době velice žádané, a to převážně z toho důvodu, že národní a mezinárodní studie ukázaly, že sociální složení žákovských skupin má statisticky významný dopad na vzdělávací výsledky žáků (Dumont, Neumann, Maaz, & Trautwein, 2013).

Navíc německá vláda při testování vzdělávacích výsledků žáků nepenalizuje školy za nízké výsledky a ani je nepublikuje veřejně, jako je např. běžná praxe v USA. Naopak v Německu je na základě výsledků testování poskytována školám podpora. Na základě informací o sociálním indexu dochází k odhalení školních lokalit, které potřebují zvláštní péči a finanční pomoc. Například v Hamburku²¹ lze z příslušných dokumentů vyčíst, že dlouhodobé přidělování finančních prostředků závisí na sociálních indexech. V Hamburku jsou školy diferencovány na základě sociálního indexu nejen pro své základní potřeby, ale také pro získání dalších forem podpory.

Dochází tak:

- ke snížení počtu žáků ve třídě (*Klassenfrequenz*) v základních školách (*Grundschulen*) s nízkým sociálním indexem (1 a 2);
- k celkové jazykové podpoře v předškolních zařízeních (*Vorschulen*), ve školách prvního stupně (*Grundschulen*) a v okresních školách nižšího sekundárního stupně (*Stadtteilschulen – Sekundarstufe I*);
- k podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: od školního roku 2012/2013 je podle stupně sociálního indexu přidělována podpora pro speciální vzdělávací potřeby;

²¹ Podobně také v Bernu a Curychu.